

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р АТАНАС КАРАФЕЗЛИЕВ

преподавател в катедра „Камерна музика и съпровод“

Инструментален факултет, НМА „Проф. Панчо Владигеров“

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и

научна степен „ДОКТОР“, представен от

ДЕСИСЛАВА КРАСИМИРОВА ПЕТЕВА

докторант на самостоятелна форма на обучение

към катедра „Дървени духови инструменти“ Инструментален факултет,

НМА „Проф. Панчо Владигеров“ на тема:

**„Синкретичност на физиологични и психологични методи на обучение
в профила на музиканта флейтист“**

Биографични данни: Десислава Петева завършва НМУ „Л. Пипков“ и НМА „Проф. П. Владигеров“. Още от ранна детска възраст творческият ѝ път е богат на музикални събития, концерти като солист и член на различни симфонични оркестри и камерни формации у нас и в чужбина. Дебютира като солистка на оркестър „Симфониета“ на БНР още на тринадесет годишна възраст. Многобройни с изявите ѝ като солист на симфонични и камерни оркестри между които „Камеристи“ на Миланската Ла Скала, Симфоничния оркестър на БНР, Филхармония на Оклахома Сити, Радиосимфоничен оркестър Белград, Камерен оркестър "Арки на Флоренция", Камерен оркестър "Флорентинска Симфониета", Оркестър на Радио „Класик ФМ", Държавен симфоничен оркестър Видин, Симфоничен оркестър на НМА "Проф. П. Владигеров" и др.

Още като ученичка в музикалното училище получава международни покани, национални и международни награди и отличия. Десислава Петева осъществява записи за БНР и Радио „Класик ФМ“, участва в предавания на програмаите „Хоризонт“ и „Хр. Ботев“ на БНР, участва в предавания и концерти на живо на БНТ, БТВ и др., печели многократно стипендии на фондация „Св.Св. Кирил и Методий“, награди в състезания, конкурси, представя успешно България в предавания и концерти на Чешкото

национално радио и на Сръбското национално радио и телевизия. През 1993 г. спечелва специалната и единствена пълна стипендия за музикант на Oklahoma City University, САЩ в класа по флейта на проф. Партина Оуенс. През 1994 година спечелва първа награда на музикалния конкурс за млади таланти "Маргарет Петрий" в Оклахома сити, участва във National Flute Convention в Канзас Сити и печели втора награда в международния флейтов конкурс в Тексас. През 1995 завършва университета със специално отличие "Summa cum Laude" с предложение от ректора му да заеме асистентско място в катедрата по флейта. През 1997 е поканена за специално участие в Международната музикална асоциация на Балканските държави под егидата на ЮНЕСКО в гр. Патра, Гърция. Последователно придобива важни международни професионални квалификации като: Концертна диплома от Музикхохшуле Винтертур-Цюрих, Швейцария, в класа по флейта на Проф. Г. Румпел и в класа по пиколо на Проф. Дж. Росе и Магистърска педагогическа степен по флейта от Консерваторията "Дж. Верди" в Милано, Италия. През 2003 става носител на първа награда на престижната "Бруно Шулер" стипендия в Цюрих, Швейцария, където е преподавател по флейта в Държавното музикално училище на Кантон Сурселва в Иланц от 2002 до 2010 година. През годините Петева се усъвършенства в майсторските класове на световно известните флейтисти като Дж. Голуей, Ж.П. Рампал, П.И. Арто, А. Николе, У. Бенет, М. Мараско, Д. Формизано, Я. Балинт, Б.Кавало и М. Симеоли. През 2009 г. спечелва конкурс за преподавател по флейта в Държавното музикално училище "Мафучи" в Милано, а През 2011 става преподавател по флейта в Консерваторията "Джузепе Верди". Десислава Петева допринася за опазването, съхранението и разпространението на българското музикално богатство извън пределите на България. Неведнъж е изпълнявала зад граница композиторите Л. Пипков, Св.Обретенов, П. Владигеров, Ф. Кутев, М. Данев и др. Десислава Петева е редовно канен преподавател за майсторски класове в престижни академии и фестивали - провежда Майсторски класове на флейтовата академия в Реджио Калабрия (Италия), Държавната консерватория "Х. Родриго" във Валенсия (Испания), Лятна академия в Испра и др. Канена е за член на жури на много конкурси. От 2017 година до момента Десислава Петева е преподавател по флейта в Националната консерватория "А. Чилеа" в Реджо Калабрия.

Биографията на докторанта красноречиво говори за един изключително активен изпълнител, който съчетава концертната и преподавателската си дейност с изследователска и научна.

Дисертационния труд на Десислава Петева съдържа 254 страници, включващи текст, фигури, фотографии, диаграми, нотен текст и богата библиография на различни езици. Трудът е добре структуриран и съдържа въведение, пет основни глави и заключение. Темата е новаторска, неизследвана до сега и от особена важност не само за изпълнителите на духови инструменти, но и за широк кръг музиканти. В труда са поставени амбициозни цели и задачи, които в рамките на изследването са разработени умело и имат приносен характер. Първа глава засяга проблематика, свързана с музикалното инструментално обучение чрез методи на концепцията за „активна методика”. Умело са разгледани и съпоставени палитра от методи на обучение по музика и сценични изкуства дори в ранна детска възраст, техните качества, ефективност и приложение в музикалната педагогика. Втора глава е озаглавена „Музиката и медицината” и в нея авторът на труда, използвайки големия си професионален опит и информация ни запознава с различните професионални заболявания при музикантите, свързани със спецификата на музикантския труд. Изтъква се значението на правилната методика на обучение за превенцията и забавяне във времето на тези заболявания. Наблюдава се доста сериозно отношение на автора към тази проблематика с оглед на това, че е действащ инструменталист. В трета глава Петева нагазва дълбоко в свои води чрез анализ на съвременните тенденции във флейтовото свирене. Добро впечатление прави високата ѝ оценка за флейтовата школа в България, за това, че тя се развива спрямо най-високите световни стандарти *„благодарение на неуморимия дух и жажда за знание от страна на утвърдени преподаватели, изпълнители и учащи се”*. Изключителна полезност на научното изследване дават петнайсетте златни правила изложени от автора в четвърта глава, които изтъкват ролята на разсвирването при духовите инструменти

като предпоставка за изграждане на подходяща изпълнителска кондиция, както и важни аспекти в ежедневната работа на музикантите като цяло. Пета глава е посветена на собствените теоретични и експериментални проучвания. Тя е обобщаваща за целия научен труд и разкрива начините за събиране на нужната информация за написването му чрез анкети, интервюта, разговори и събеседване по здравословните проблеми на българските музиканти.

Приносните моменти на труда са изведени както следва:

- 1. За първи път в България обект на самостоятелно изследване и проучване става темата, свързана с психо-физиологичните проблеми при музиканта-инструменталист, появили се вследствие на професионалната музикална практика.*
- 2. По своята същност трудът разглежда факторите, възникнали вследствие на неправилно свирене, чрез задълбочен научен анализ на физическите и психологически условия, свързани с процеса на работа.*
- 3. За първи път се представят нови и алтернативни техники, неизвестни или малко практикувани досега в България, с цел - преодоляване на трудностите в професионален и психо-физиологически аспект.*
- 4. Това е първото систематизиране на важна и подробна информация относно рисковите фактори и първоначалните симптоми на сериозните професионални заболявания при музиканта. Разглеждат се професионалните заболявания и техните особености и характеристики.*
- 5. За първи път се анализират рисковите групи музиканти. Прави се обстоен преглед на нежелателните състояния на професионалния музикант и последствията от стремежа му към перфекционизъм и съвършенство. Акцентира се върху необходимостта и важната роля на превенцията и информираността от страна на практикуващи музиканти, преподаватели и учащи се.*
- 6. Представят се нови педагогически подходи и дидактически методи за различни нива на музикалното инструментално обучение с цел – понататъшно коректно и интензивно развитие в професионална насока.*
- 7. На базата на личен изпълнителски и педагогически опит са представени новаторски методики и конкретни лични идеи за усвояване на съвременната флейтова техника, за решаване на различни технически и художествено творчески проблеми чрез алтернативни подходи.*

8. *За първи път в България се прави анкетно проучване и статистика, свързани с професионалните проблеми на българските музиканти. Направена е съпоставка със съществуващи международни статистики.*
9. *В труда се подчертава необходимостта от въвеждането на предмет в средните и висши учебни заведения във връзка с информираността и превенцията на музиканта в професионален аспект.*
10. *Ясно изразена е необходимостта от създаване на специализирани центрове, екипи и клиники за контрол, превенция и лечение на артиста/музикант.*
11. *Създадена е първата статистика, свързана с професионални заболявания на музикантите в България.*

Приносите са изведени точно и систематизирано, така както всичко в този труд.

В заключение изразявам много добротото лично отношение към докторанта, който познавам като солист-флейтист с голям размах и доста активна международна дейност. Впечатлен съм от всеобхватността на научното ѝ изследване и изключителната полезност на тематиката.

В контекста на казаното до тук, изразявам своето положително становище, като предлагам да бъде присъдена научната и образователна степен „доктор” на Десислава Красиминова Петева, докторант на самостоятелна форма на обучение към катедра „Дървени духови инструменти”, Инструментален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“.

София, 23 януари 2020,

Проф. д-р Атанас Карафезлиев